

KOMMISSIONENS BESLUT

av den 27 juli 2011

om det statliga stöd till finansiering av screening efter transmissibla spongiforma encefalopatier (TSE) hos nötkreatur som Belgien har genomfört (statligt stöd C 44/08 (f.d. NN 45/04))

[delgivet med nr K(2011) 5457]

(Endast de franska och nederländska texterna är giltiga)

(2011/678/EU)

EUROPEISKA KOMMISSIONEN HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 108.2 första stycket ⁽¹⁾,

efter att i enlighet med nämnda artikel ha gett berörda parter tillfälle att yttra sig ⁽²⁾, och

av följande skäl:

1. FÖRFARANDE

- (1) Efter klagomål som inkom i januari och februari 2004 har Europeiska kommissionen gjort en preliminär undersökning av Belgiens stöd för att täcka kostnaderna för screening efter bovin spongiform encefalopati hos nötkreatur (nedan kallade BSE-test).
- (2) Till följd av dessa klagomål skickade kommissionen den 27 januari 2004 en skrivelse till de belgiska myndigheterna och begärde upplysningar om den berörda åtgärden. Samtidigt anmälde de belgiska myndigheterna ett stöd till finansiering av screening efter transmissibel spongiform encefalopati (nedan kallade TSE-test) hos djur, i enlighet med artikel 108.3 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (nedan kallat EUF-fördraget) (genom en skrivelse av den 23 januari 2004, registrerad den 28 januari 2004), diarieförd med nummer N 54/04.
- (3) De belgiska myndigheterna lämnade skriftliga upplysningar till kommissionen genom skrivelser av den 6 februari 2004 och den 14 maj 2004, som registrerades den 11 februari 2004 respektive den 19 maj 2004.
- (4) Genom en skrivelse av den 19 juli 2004 upplyste kommissionen Belgien om att åtgärden hade överförts till registret över icke anmälda stöd med nummer NN 45/04 eftersom det hade framkommit att en del av pengarna redan hade betalats ut.
- (5) De belgiska myndigheterna och kommissionen höll ett informellt möte den 1 september 2004.

(6) De belgiska myndigheterna lämnade kompletterande upplysningar genom skrivelser av den 16 september 2004 och den 22 februari 2007, som registrerades den 20 september 2004 respektive den 22 februari 2007.

(7) Genom en skrivelse av den 26 november 2008 underlättade kommissionen Belgien om sitt beslut att inleda det förfarande som anges i artikel 108.2 i EUF-fördraget avseende denna åtgärd. Beslutet har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning* ⁽³⁾. Kommissionen uppmanade berörda parter att inkomma med synpunkter på den aktuella åtgärden.

(8) Genom en skrivelse av den 19 december 2008, registrerad den 26 december 2008, begärde Belgien en förlängning av tidsfristen för att inkomma med synpunkter. Denna förlängning beviljades genom en skrivelse av den 13 januari 2009. Belgien överlämnade sina synpunkter genom en skrivelse av den 25 februari 2009, registrerad den 6 mars 2009.

(9) Kommissionen har inte fått in några synpunkter från berörda parter.

(10) Kommissionen ställde i en skrivelse av den 17 juli 2009 kompletterande frågor till Belgien, med hänsyn till de synpunkter som Belgien lämnat. Genom en skrivelse av den 4 september 2009, registrerad den 8 september 2009, begärde Belgien en förlängning av tidsfristen för att lämna sina svar. Kommissionen mottog Belgiens svar genom en skrivelse av den 16 oktober 2009, registrerad den 20 oktober 2009.

(11) Två möten hölls mellan de belgiska myndigheterna och kommissionen, den 2 oktober 2009 och den 30 oktober 2009.

(12) Efter dessa möten översände Belgien kompletterande upplysningar den 14 december 2009, registrerade den 16 december 2009. Eftersom de belgiska konkurrensmyndigheterna samtidigt genomförde en undersökning av eventuella karteller mellan laboratorier, begärde Belgien förlängda tidsfrister den 21 januari 2010, den 29 september 2010 och den 17 januari 2011. Kommissionen beviljade dessa förlängningar.

⁽¹⁾ Med verkan från och med den 1 december 2009 har artiklarna 87 och 88 i EG-fördraget ersatts av artikel 107 respektive artikel 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget). Innehållet i bestämmelserna är dock i sak oförändrat. I detta beslut bör hänvisningar till artiklarna 107 och 108 i EUF-fördraget i förekommande fall förstås som hänvisningar till artiklarna 87 och 88 i EG-fördraget.

⁽²⁾ EUT C 11, 16.1.2009, s. 8.

⁽³⁾ Se fotnot 2.

(13) En sista begäran om upplysningar översändes av kommissionen den 22 februari 2011 och de belgiska myndigheterna besvarade denna genom en skrivelse av den 6 april 2011. Ytterligare en förlängd tidsfrist beviljades av kommissionen för att ge Belgien möjlighet att besvara frågor i väntan på resultatet av de belgiska konkurrensmyndigheternas undersökning.

(14) De belgiska myndigheterna svarade genom en skrivelse av den 19 maj 2011, registrerad den 25 maj 2011.

2. BESKRIVNING

2.1 Bakgrund ⁽⁴⁾

(15) I januari 2004 fick kommissionen in ett klagomål om ett förslag till kungligt dekret som syftade till att införa en skattelikhande avgift för att finansiera BSE-tester.

(16) På grund av klagomålet begärde därför kommissionen en förklaring av de belgiska myndigheterna. Som svar på denna begäran om upplysningar angav de belgiska myndigheterna att BSE-tester sedan den 1 januari 2001 var obligatoriska för nötkreatur som var äldre än 30 månader och för nötkreatur som var äldre än 24 månader och som skulle nödslaktas ⁽⁵⁾. Dessutom anmälde de belgiska myndigheterna ett förslag till kungligt dekret om finansiering av screening för TSE hos djur (nedan kallat *TSE-dekretet*). Detta förslag till kungligt dekret registrerades med nummer N 54/04. De belgiska myndigheterna angav att detta nya förslag till kungligt dekret var en ändring av det förslag till kungligt dekret som anmälts av Belgien 2001 och som kommissionen godkänt genom beslut N 21/02 av den 13 februari 2002 ⁽⁶⁾, och ett annat förslag som diskuterats informellt med kommissionen 2003. Inget av dessa förslag hade emellertid genomförts och det dekret som anmälles 2004 var en omarbeting av dem.

(17) Av de upplysningar som Belgien har lämnat framgår det att staten sedan den 1 januari 2001 ⁽⁷⁾ täcker kostnaderna för BSE-testerna (dvs. kostnaderna för provtagning och analys). Från och med den 1 januari 2002 har

kostnaderna för dessa tester förhandsfinansierats av *Bureau d'Intervention et de Restitution Belge* (BIRB), i väntan på ett politiskt beslut om vilket finansieringssystem som ska användas.

(18) Efter vissa anmärkningar från kommissionen i fråga om det anmälda förslaget till kungligt dekret (N 54/04) lämnade de belgiska myndigheterna i maj 2004 in ett nytt förslag till kungligt dekret som skulle besvara kommissionens anmärkningar och som innebar att en ersättning på 10,70 euro skulle betalas ut för varje nötkreatur som skickades till slakt från och med den 1 januari 2003 och som måste genomgå ett snabbtest för BSE. De belgiska myndigheterna angav att de tester som hade utförts och förhandsfinansierats under 2002 till sin helhet hade finansierats genom indirekt statligt stöd, dvs. med skattelikhande avgifter. Dessutom angav de belgiska myndigheterna att ett högsta belopp på 40 euro per test hade finansierats genom skattelikhande avgifter från och med den 1 januari 2003. De belgiska myndigheterna har tillhandahållit detaljerade tabeller över kostnaderna för BSE-tester från och med 2003 samt en finansieringsplan för dessa tester genom skattelikhande avgifter och ersättningar. De belgiska myndigheterna har uppgivit att finansieringsordningen trädde i kraft den 1 juli 2004 för ersättningar och den 1 januari 2005 för skattelikhande avgifter.

(19) Enligt det anmälda förslaget till kungligt dekret hade dessa stöd beviljats och avgifter tagits ut redan från och med den 1 januari 2002, varför åtgärden registrerades som icke anmäld den 19 juli 2004, med nummer NN 45/04. Den anmälan som registrerades med nummer NN 54/04 har dragits tillbaka av Belgien.

(20) Av de uppgifter som Belgien lämnade 2004 framgår att det övergripande syftet var att förhandsfinansiera testerna, till ett belopp som senare skulle återbetalas genom att en del av avgifterna skulle användas för att betala tillbaka kostnaderna för de förhandsfinansierade testerna.

(21) I sin skrivelse av den 16 september 2004 återopade de belgiska myndigheterna ett nytt förslag till kungligt dekret där förslaget med en ersättning på 10,70 euro per nötkreatur behålls för framtiden. Det sammanlagda belopp som anges i detta nya förslag till kungligt dekret skulle användas för att finansiera BSE-tester av nötkreatur som skickas till slakt från och med förslagets ikraftträdande. Återbetalningen av de belopp som överskrider de 40 euro som godkänns enligt gemenskapens riktlinjer för stöd till för statligt stöd när det gäller TSE-test, döda djur och slaktavfall ⁽⁸⁾ av den 24 december 2002 (nedan kallade *TSE-riktlinjerna*) och som hade förhandsfinansierats efter den 1 januari 2003 skulle omfattas av ett annat förslag som skulle överlämnas till kommissionen och avse återbetalning av dessa förhandsfinansieringar. Detta kungliga dekret antogs den 15 oktober 2004 ⁽⁹⁾ och trädde i kraft den 1 december 2004.

⁽⁴⁾ Endast de faktorer som är relevanta för det slutliga beslutet återges – övriga faktorer redovisas i beslutet om att inleda det formella granskningsförfarandet.

⁽⁵⁾ De belgiska myndigheterna hänvisar till de obligatoriska testerna enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 999/2001 av den 22 maj 2001 om fastställande av bestämmelser för förebyggande, kontroll och utrotning av vissa typer av transmissibel spongiform encefalopati. EGT L 147, 31.5.2001, s. 1.

⁽⁶⁾ Statligt stöd N 21/02 – Belgien – Täckning av kostnader för obligatoriska BSE-tester.

⁽⁷⁾ I enlighet med förordning (EG) nr 999/2001 gör Belgien snabbtest för BSE på alla nötkreatur som är äldre än 30 månader och som skickas till slakt samt på alla nötkreatur som är äldre än 24 månader och som går till nödslakt. Från och med den 1 juli 2001 genomgår alla djurkroppar av nötkreatur som är äldre än 24 månader också ett BSE-test.

⁽⁸⁾ EGT C 324, 24.12.2002, s. 2.

⁽⁹⁾ *Moniteur belge*, 8.11.2004, s. 75290.

- (22) Enligt de uppgifter som de belgiska myndigheterna har lämnat uppgick det sammanlagda beloppet för de kostnader som förhandsfinansierats utöver det högsta tillåtna beloppet på 40 euro för perioden 1 januari 2003⁽¹⁰⁾–30 juni 2004 till 15 237 646 euro. Enligt de belgiska myndigheterna har det högsta tillåtna beloppet på 40 euro respekterats sedan den 30 juni 2004⁽¹¹⁾.
- (23) Genom samma skrivelse av den 16 september 2004 överlämnade de belgiska myndigheterna två sammanfattningar av uppgifter i enlighet med artikel 19 i kommissionens förordning (EG) nr 1/2004 av den 23 december 2003 om tillämpningen av artiklarna 87 och 88 i EG-fördraget på statligt stöd till små och medelstora företag som är verksamma inom produktion, bearbetning och saluföring av jordbruksprodukter⁽¹²⁾.
- (24) Dessa båda åtgärder omfattas av två undantag, med nummer XA 53/04 respektive XA 54/04. Som anges i punkterna 19 och följande i beslutet om att inleda det formella granskningsförfarandet gäller den åtgärd som beviljats undantag med nummer XA 53/04 förhandsfinansiering av BSE-tester⁽¹³⁾ med en stödnivå på högst 40 euro per test och åtgärden trädde i kraft den 1 januari 2003. Den rättsliga grunden för denna åtgärd är lagen av den 27 december 2002 om den allmänna budgeten för utgifter 2003. I den åtgärd som omfattas av undantag nummer XA 54/04 föreskrivs en högsta tillåtna stödnivå på 33,38 euro per test och denna åtgärd trädde i kraft den 15 oktober 2004. Denna stödåtgärd har en obegränsad giltighetstid. Den rättsliga grunden för åtgärden är lagen av den 27 december 2003 om den allmänna budgeten för utgifter 2004.
- (25) I samma skrivelse av den 16 september 2004 och som svar på kommissionen frågor, uppgav de belgiska myndigheterna att de laboratorier som valts för att utföra testerna måste uppfylla mycket noggranna villkor för att göra de berörda analyserna.
- (26) Strax efter skrivelserna av den 14 maj 2004 och den 16 september 2004 anmälde de belgiska myndigheterna två förslag till kungliga dekret om finansieringen av den federala byrån för säkerhet i livsmedelskedjan, *Agence Fédérale pour la Sécurité de la Chaîne Alimentaire* (AFSCA). Syftet med dessa åtgärder var att införa en avgift och ett bidrag som skulle täcka AFSCA:s verksamhet. Åtgärderna behandlades i beslut C(2005) 4203 av den 9 november 2005 om statligt stöd N 9/05 och N 10/05 (nedan kallat *beslut N 9/05 och N 10/05*), som nämns i beslutet om att inleda det formella granskningsförfarandet. Dessa åtgärder antogs genom kungligt dekret av den 10 november 2005 om de avgifter som avses i artikel 5 i lagen av den 9 december 2004 om finansiering av AFSCA⁽¹⁵⁾. Dessa båda kungliga dekret trädde i kraft den 1 januari 2006. Enligt det kungliga dekretet om avgifterna ska det kungliga dekretet av den 15 oktober 2004 som nämns i skäl 21 upphävas.
- (27) I det kungliga dekretet om ersättningar anges att slakterier ska betala en ersättning på 10,70 euro per nötkreatur eller hovdjur som testas. Enligt det kungliga dekretet om avgifter ska en del av BSE-testerna finansieras av de olika sektorerna. Den totala kostnaden för BSE-testet är 44,08 euro, varav 12 euro för provtagningen (som finansieras med upp till 10,70 euro av slakteriet i enlighet med det kungliga dekretet om ersättningar och med 1,30 euro genom avgifter) och 32,08 euro finansieras genom avgifter och betalas direkt till laboratorierna av AFSCA. I beslut N 9/05 och N 10/05 konstaterade kommissionen att finansieringen av AFSCA genom avgifter inte utgjorde statligt stöd, att finansieringen av övergripande slumpmässiga kontroller genom schablonmässiga bidrag inte var statligt stöd och att finansieringen av andra tester/kontroller i samband med produktion/saluföring var statligt stöd som var förenligt med bestämmelserna.
- (28) I december 2006 skickade kommissionen nya frågor till Belgien angående ärende NN 45/04. Frågorna gällde framför allt återbetalning av de belopp som betalats ut som förhandsfinansiering sedan den 1 januari 2003.
- (29) I sitt svar av den 22 februari 2007 angav de belgiska myndigheterna att de ville göra en övergripande återbetalning av samtliga kostnader i samband med BSE-analyser under en period på 15 år. I praktiken hade ett system för solidarisk återbetalning införts via det nya finansieringssystemet för AFSCA. Från och med den 1 januari 2006 betalar varje operatör en avgift till AFSCA, av vilken en del går till återbetalning av tidigare kostnader i samband med förhandsfinansieringen av BSE-testerna. Alla aktiva operatörer som hade nötkreatur under den berörda perioden bidrar i lika grad till systemet.
- (30) Enligt klagomålen på förslaget till kungligt TSE-dekret ska avgiften tillämpas på alla typer av djur som slaktas i belgiska slakterier och den ska också gälla för importerade produkter. En klagande hävdar att en betydande

2.2 Innehållet i de mottagna klagomålen på förslaget till kungligt TSE-dekret

⁽¹⁰⁾ Enligt TSE-riktlinjerna får det sammanlagda offentliga stödet från och med den 1 januari 2003 inte överskrida 40 euro.

⁽¹¹⁾ Se tabellen i skäl 25 i beslutet om att inleda det formella granskningsförfarandet.

⁽¹²⁾ EUT L 1, 3.1.2004, s. 1.

⁽¹³⁾ EUT C 105, 30.4.2005, s. 3.

⁽¹⁴⁾ *Moniteur belge*, 21.11.2005, s. 49941.

⁽¹⁵⁾ *Moniteur belge*, 21.11.2005, s. 49918.

procentandel djur som slaktas i de belgiska slakterierna kommer från andra medlemsstater. Enligt de klagande innebär avgiften en diskriminering av importerade djur eftersom intäkterna används för att betala tillbaka kostnader för BSE-tester som hade utförts på belgiska nötkreatur.

2.3 Kommissionens tvivel i samband med att det formella granskningsförfarandet inleddes

(31) Till att börja med måste det förtydligas att det formella granskningsförfarandet gällde stödet till finansiering av TSE-screening hos djur i Belgien från och med den 1 januari 2001 och mekanismerna för att finansiera detta stöd, med undantag för de stöd som godkänts genom kommissionens beslut på grund av att de var förenliga med den inre marknaden. Detta innebär att de stöd som godkänts genom beslut N 9/05 och N 10/05 (som gällde avgifter och ersättningar för att finansiera AFSCA) inte kommer att bedömas med avseende på de regler för statligt stöd som gällde när stödet beviljades. Det här beslutet gäller alltså enbart stöd för att finansiera BSE-tester för perioden 2001–2006 samt finansieringssystemet för dessa, med hänsyn till att stödet till BSE-tester under denna period hade förhandsfinansierats och att denna förhandsfinansiering skulle återbetalas under flera år.

(32) För tydlighetens skull måste skillnaden mellan begreppen ersättning och avgift förtydligas: Dels finns det ersättningar som täcker kostnaderna för en utförd tjänst. I detta fall uppgår ersättningen till 10,70 euro och den tas sedan den 1 december 2004 ut på grundval av TSE-dekretet och därefter på grundval av det kungliga dekretet om ersättningar för finansiering av AFSCA. Dels finns det avgifter som tas ut av AFSCA på grundval av det kungliga dekretet av den 10 november 2005 och som betalas av företag som har sitt säte i Belgien och som är fördelade på sju sektorer (se skäl 29 i beslut N 9/05 och N 10/05).

(33) Kommissionen konstaterade i sitt beslut om att inleda det formella granskningsförfarandet att stödet till finansieringen av BSE-testerna finansieras och har finansierats i Belgien genom subventioner och ett system med skattelikhande avgifter som består av både ersättningar och avgifter. En del av intäkterna från dessa ersättningar och avgifter har använts för att återbetala förhandsfinansieringen av testerna.

(34) Kommissionen upptäckte flera problem och angav att den saknade tillräckliga upplysningar för att göra någon slutlig utvärdering av de berörda åtgärderna. Kommissionen undrade för det första om mottagarna av tjänsten hade någon fördel av detta. Det stod inte klart huruvida ersättningarna för BSE-testerna täckte den del av kostnaden för testerna som inte täcktes av ett statligt stöd

som var förenligt med bestämmelserna. Den exakta kostnaden för testerna var inte känd, inte heller källan till den ytterligare finansieringen i de fall ersättningarna inte hade varit tillräckliga för att täcka de totala kostnaderna för BSE-testerna. Det har heller inte gått att fastställa om AFSCA tillhandahöll tjänster på villkor som motsvarade marknadspriserna, särskilt eftersom de belgiska myndigheterna inte tydligt angivit att laboratorierna har valts ut genom ett öppet förfarande med insyn.

(35) För det andra var mekanismen för avgifterna oklar. Det var inte tydligt angivet vilka som var mottagare respektive bidragsgivare samtidigt som mekanismen för återbetalning av förhandsfinansieringen av kostnaderna för BSE-testerna var otydlig. Det fanns också ytterligare frågor om vilka villkor de skattelikhande avgifterna måste uppfylla för att vara förenliga med reglerna om statligt stöd. Frågorna gällde särskilt uteslutningen av importerade produkter från de skattelikhande avgifterna, om exporterade produkter gynnades av den stödåtgärd som finansierades med hjälp av dessa avgifter, samt om avgifterna påverkade priset på slutprodukterna med hänsyn till att detta fastställdes genom förändringar i tillgång och efterfrågan på den fria marknaden.

3. BELGIENS SYNPKUNKTER

(36) Den 27 februari 2009 överlämnade Belgien sina synpunkter på de tvivel som kommissionen tog upp i sitt beslut att inleda det formella granskningsförfarandet. Dessa synpunkter kan sammanfattas på följande sätt.

3.1 Klassificering av finansieringen av BSE-testerna som statligt stöd

(37) Till att börja med ifrågasätter Belgien kommissionens klassificering av finansieringen av BSE-testerna som statligt stöd, eftersom dessa tester är obligatoriska. Belgien betonar att det i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 999/2001 av den 22 maj 2001 om fastställande av bestämmelser för förebyggande, kontroll och utrotning av vissa typer av transmissibel spongiform encefalopati⁽¹⁶⁾ är obligatoriskt att utföra BSE-tester för att skydda folkhälsan. Till stöd för sin argumentation hänvisar Belgien till två domar⁽¹⁷⁾ där domstolen har fastställt att kostnader för kontroller som utförs för att skydda folkhälsan inte får betraktas som ersättning för en tjänst och att myndigheten själv ska ersätta sådana kostnader. Belgien erkänner att de berörda domarna gäller fri rörlighet för varor och inte statligt stöd men anser att resonemanget går att överföra på området för statligt stöd.

⁽¹⁶⁾ EGT L 147, 31.5.2001, s. 1.

⁽¹⁷⁾ Domstolens dom av den 5 februari 1976 i mål 87/75 Bresciani/Amministrazione Italiana delle Finanze, REG 1976, s. 129, punkt 10, och domstolens dom av den 15 december 1993 i förenade målen C-277-91, C-318/91 och C-319/91, Ligur Carni Srl m.fl./Unità Sanitaria Locale n. XV di Genova m.fl., REG 1993, s. I-06621, punkterna 29–31.

(38) Dessutom påpekar Belgien att eftersom det inte anges i förordning (EG) nr 999/2001 att kontrollkostnaderna måste bäras av företagen får en medlemsstat besluta om vilket system som normalt ska användas för att finansiera BSE-testerna. Därför anser Belgien att selektivitetskriteriet för statligt stöd bör bedömas i förhållande till det normala systemet⁽¹⁸⁾. Det är om vissa sektorer eller företag får en förmånligare behandling jämfört med det normala system som Belgien har valt som det kan vara fråga om statligt stöd. Belgien hävdar att kommissionen verkar anse att det normala bör vara att kostnaderna ska bäras av jordbrukarna, vilket inte framgår av de tillämpliga rättsakterna. Om olika system för att finansiera BSE-test kan leda till snedvridning av konkurrensen bör det enligt Belgien lösas genom en harmonisering av lagstiftningen⁽¹⁹⁾, men detta är inte ett problem med statligt stöd. Belgien hänvisar också till GEMO-målet⁽²⁰⁾, men anser att detta inte påverkar landets ståndpunkt i det aktuella fallet. I sin skrivelse av den 16 oktober 2009 upprepar Belgien att de inte håller med om klassificeringen som statligt stöd i kommissionens beslut om att inleda det formella granskningsförfarandet. För att visa sin samarbetsvillighet följer Belgien ändå kommissionens argumentation för att förtydliga vissa förhållanden som nämns i beslutet om att inleda det formella granskningsförfarandet.

3.2 Kvalificering av ersättningen

- (39) Belgien anser att ersättningen på 10,70 euro per testat nötkreatur inte ska betraktas som statligt stöd.
- (40) Enligt Belgien kan det endast vara fråga om statligt stöd när en åtgärd eller en fördel beviljas ett eller flera företag. När det gäller en ersättning kan det endast vara fråga om en fördel om den mottagna åtgärden eller förmånen överskrider det betalade beloppet. Om en del av BSE-testerna finansieras av myndigheterna motsvarar den slutliga fördelen för jordbrukaren kostnaden för testet efter avdrag för den ersättning som betalats.
- (41) Vidare hävdar Belgien när det gäller återbetalningen att den kommer att leda till att jordbrukaren totalt sett får betala ett högre pris. Om den totala kostnaden för testet ska återbetalas innebär detta att denna kostnad i slutändan ska läggas till den ersättning som redan har betalats.

⁽¹⁸⁾ Tribunalens dom av den 18 december 2008 i mål T-211/04 och T-215/04, Government of Gibraltar och Förenade konungariket mot kommissionen, REG 2008, s. II-3745, punkterna 143–146.

⁽¹⁹⁾ Som exempel hänvisar Belgien till Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 av den 29 april 2004 om offentlig kontroll för att säkerställa kontrollen av efterlevnaden av foder- och livsmedelslagstiftningen samt bestämmelserna om djurhälsa och djurskydd, där medlemsstaterna enligt artikel 27 och bilagorna IV och V är skyldiga att se till att en avgift tas ut för att finansiera vissa kontroller.

⁽²⁰⁾ Domstolens dom av den 20 november 2003 i mål C-126/01, Ministre de l'Économie, des Finances et de l'Industrie mot GEMO SA, REG 2003, s. I-13769.

(42) Belgien understryker att det enligt domstolens rättspraxis endast är statligt stöd om inkomsterna från avgifterna används för att gynna en viss grupp och inte i lika omfattning gynnar alla som har betalat avgiften⁽²¹⁾. I detta fall tas ersättningen på 10,70 euro per testat nötkreatur ut från ekonomiska aktörer som berörs av produktionen av nötkött. Dessa 10,70 euro används för testet och medför ingen ekonomisk fördel för dem och kan alltså inte betraktas som statligt stöd i den mening som avses i artikel 107 i EUF-fördraget.

(43) Enligt Belgien förde kommissionen ett liknande resonemang i sitt beslut N 9/05 och N 10/05. Belgien påpekar att i det beslutet klassificerades ersättningen på 10,70 euro inte som statligt stöd (se skäl 98 i det beslutet). Ett liknande resonemang fördes i beslut N 21/02 där en del av kostnaderna för BSE-tester som delvis finansierades genom avgifter från sektorn inte betraktades som statligt stöd.

(44) I sin skrivelse av den 16 oktober 2009 angav de belgiska myndigheterna att ersättningen togs ut av jordbrukaren och gällde en del av de ekonomiska kostnaderna för BSE-testerna. Som svar på kommissionens fråga om beloppet för ersättningen motsvarade den verkliga ekonomiska kostnaden för laboratoriernas tjänster meddelade Belgien att ersättningen endast motsvarade en del av kostnaderna för BSE-testerna, såsom angavs i beslut N 9/05 och N 10/05. Kommissionens resonemang i skälen 61–66 i samma beslut, där det konstaterades att kostnaderna för utförda tjänster motsvarade beloppet för ersättningarna, gällde andra tjänster än BSE-tester. Belgien upprepar att det i fråga om BSE-tester hade konstaterats i beslut N 9/05 och N 10/05 att tjänsten i form av BSE-tester visserligen var statligt stöd, men att ersättningsbeloppet (dvs. 10,70 euro) inte var stöd och skulle dras av från kostnaden för testet.

3.3 Ingen överkompensation och priset på testerna överensstämmer med marknadspriset

(45) Belgien hänvisar till punkt 132 i gemenskapens riktlinjer för statligt stöd till jordbruk och skogsbruk 2007–2013⁽²²⁾ (nedan kallade *riktlinjerna för jordbruk 2007–2013*) där det anges att 40 euro per test ”i princip

⁽²¹⁾ Domstolens dom av den 11 mars 1992 i förenade målen C-78/90, C-79/90, C-80/90, C-81/90, C-82/90 och C-83/90, Compagnie Commerciale de l'Ouest m.fl., REG 1992, s. I-1847) punkt 35; domstolens dom av den 2 augusti 1993 i mål C-266/91, Celulose Beira Industrial SA mot Fazenda Pública, REG 1993, s. I-4337, punkt 21; domstolens dom av den 11 juni 1992 i de förenade målen C-149/91 och C-150/91, Sanders Adour SNC och Guyomarc'h Orthez Nutrition Animale SA mot Directeur des services fiscaux des Pyrénées-Atlantiques, REG 1992 s. I-3899, punkt 27, samt domstolens dom av den 16 december 1992 i mål C-17/91, Georges Lornoy en Zonen m.fl. mot belgiska staten, REG 1992, s. I-6523, punkt 32.

⁽²²⁾ EUT C 319, 27.12.2006, s. 1.

är det bästa priset i gemenskapen för närvarande". Sedan juli 2005 är de priser som AFSCA tar ut lägre än 40 euro. De belgiska myndigheterna menar att detta visar att priserna i Belgien är förenliga med marknadspriserna. I sitt beslut N 9/05 och N 10/05 erkände kommissionen att laboratorierna utsågs genom öppna och icke-diskriminerande förfaranden samt att tjänsteleverantörerna (dvs. laboratorierna) inte fick statligt stöd. Situationen har inte förändrats sedan dess. För övrigt genomför de belgiska konkurrensmyndigheterna just nu en utredning av priskarteller mellan laboratorier i fråga om BSE-tester. De belgiska myndigheterna anser att detta tydligt visar att de inte vill betala laboratorierna något överpris. I sin skrivelse av den 16 oktober 2009 angav de belgiska myndigheterna att det skulle göras en utredning av en eventuell priskartell mellan laboratorierna och att denna utredning i princip borde vara klar under första kvartalet 2010.

3.4 Export- och importavgifter

- (46) De belgiska myndigheterna hävdar att avgifterna och ersättningarna aldrig har tillämpats på import och export. Det är endast företag som är etablerade i Belgien som ska betala en avgift och det är endast nötkreatur som slaktas i Belgien och som är 30 månader eller äldre som omfattas av kravet på en ersättning på 10,70 euro.
- (47) Belgien betonar att kommissionen redan har granskat dessa åtgärder inom ramen för beslut N 9/05 och N 10/05 och konstaterat att dessa avgifter inte var diskriminerande i fråga om importerade eller exporterade produkter och att de inte stod i strid med fördraget.

3.5 Avsaknad av mekanism där slakterierna överför kostnaden för ersättningen till producenter eller andra aktörer på marknaden

- (48) Enligt de belgiska myndigheterna överför slakterierna kostnaden för ersättningen till sina kunder precis som alla vanliga företag överför sina kostnader till sina kunder. Den normala marknadsmekanismen tar alltså hand om denna överföring. Dessutom är det gängse praxis att kostnaden för ersättningen tas upp som en separat post i fakturorna till producenterna. Här hänvisar Belgien till skälen 93 och 95 i beslut N 9/05 och N 10/05, där de kriterier som anges i punkt 25 i TSE-riktlinjerna anses vara uppfyllda.

3.6 Kvalificering av mottagarna som små och medelstora företag

- (49) Belgien påpekar att alla jordbrukare i Belgien är små och medelstora företag enligt följande villkor: De sysselsätter inte fler än 250 personer, deras årliga omsättning överskrider inte 40 miljoner och deras balansomslutning överskrider inte 27 miljoner euro, och företaget ägs inte till minst 25 procent av ett annat företag eller av andra företag som inte är små och medelstora företag.

3.7 Synpunkter på stödets förenlighet under de tre perioder som identifierats i beslutet om att inleda det formella granskningsförfarandet (2001–2003, 2003–2007 och efter 2007)

- (50) Belgien har inga särskilda synpunkter när det gäller perioden 1 januari 2001–1 januari 2003, eftersom kommissionen själv i skäl 80 i beslutet om att inleda det formella granskningsförfarandet konstaterar att den perioden sannolikt är förenlig med bestämmelserna. Belgien påpekar dock att stödet inte har överskridit 100 procent av kostnaderna och åtar sig att vid behov lämna ytterligare upplysningar om detta.
- (51) Belgien framhåller dock att dessa upplysningar endast ska betraktas som kompletterande, eftersom Belgien ändå anser att detta inte är fråga om statligt stöd, då det står Belgien fritt att välja hur BSE-testerna ska finansieras.
- (52) När det gäller perioden 1 januari 2003–1 januari 2007 anger Belgien att det inte har betalats ut något stöd som överskrider 100 procent av kostnaderna för testerna. Belgien hänvisar till beslut N 9/05 och N 10/05 där denna fråga redan har undersökts.
- (53) I fråga om den period som inleddes den 1 januari 2007 har Belgien aldrig beviljat något stöd som överstiger 40 euro, eftersom kostnaden för testerna var lägre än 40 euro.
- (54) I en bilaga till dessa synpunkter överlämnar Belgien en detaljerad historik över de åtgärder som har vidtagits i samband med finansieringen av BSE-testerna. Eftersom dessa upplysningar till stor del återges i beskrivningen i detta beslut återges historiken inte i sin helhet i detta avsnitt. Vissa delar kommer dock att tas upp i det följande.
- (55) Historiken över finansieringen av BSE-tester ser ut som följer:
- 1 januari 2001–31 december 2001: Statskassan finansierar testerna i sin helhet.
 - 1 januari 2002–30 juni 2004: BIRB förhandsfinansierar testerna. Sammanlagt uppgår förhandsfinansieringen från BIRB till 67 156 527,65 euro.
 - 1 juli 2004–30 november 2004: Förhandsfinansiering av AFSCA.
 - 1 december 2004–31 december 2005: Ersättning på 10,70 euro per testat nötkreatur i enlighet med kungligt dekret av den 15 oktober 2004 plus en finansiering med AFSCA:s egna medel och genom ett återbetalningspliktigt förskott som ställts till AFSCA:s förfogande av statskassan.

— 1 januari 2006 och framåt: Finansiering genom en ersättning på 10,70 euro per testat nötkreatur och avgifter som tas ut från sju olika sektorer⁽²³⁾. Avgifterna används också för att betala tillbaka kostnaderna för de BSE-tester som har förhandsfinansierats sedan den 1 januari 2002. Ersättningen har där efter räknats upp till 11,07 euro från och med den 1 januari 2008.

(56) BSE-testerna har följande priser:

(euro)		
Period	Total kostnad för testerna (*)	Ersättningens storlek
1 januari 2001–31 januari 2001	111,81	/
1 februari 2001–31 mars 2001	89,50	/
1 april 2001–31 december 2001	64,71	/
1 januari 2002–15 mars 2002	64,74	/
16 mars 2002–31 december 2003	63,45	/
1 januari 2004–15 januari 2004	63,42	/
16 januari 2004–30 juni 2004	53,88	/
1 juli 2004–30 november 2004	43,44	/
1 december 2004–31 december 2004	43,44	10,70
1 januari 2005–30 juni 2005	43,47	10,70
1 juli 2005–31 december 2005	38,62	10,70
1 januari 2006–30 september 2006	40,35	10,70
1 oktober 2006–31 december 2006	39,32	10,70
1 januari 2007–31 december 2007	39,35	10,70
1 januari 2008–31 december 2008	39,38	11,07

(*) Dessa kostnader omfattar laboratoriekostnader, kostnader för de veterinärer som utför analyserna för den offentliga myndighetens räkning samt provtagningssatser.

3.8 Svar på kommissionens kompletterande frågor

(57) I sin skrivelse av den 16 oktober 2009 gjorde Belgien flera förtydliganden som svar på kommissionens frågor av den 24 juli 2009 efter de synpunkter som Belgien hade lämnat. För det första upprepade Belgien sin ståndpunkt att en medlemsstat inte är skyldig att låta de eko-

nomiska aktörerna bära kostnaderna för BSE-testerna. Eftersom det gäller kostnader för att skydda folkhälsan, kan kostnader för kontroller som krävs av de offentliga myndigheterna inte betraktas som ersättning för en tjänst som ska bäras av de ekonomiska aktörerna. För att visa sin samarbetsvilja väljer Belgien dock att besvara kommissionens frågor enligt det resonemang som förs i beslutet om att inleda det formella granskningsförfarandet.

(58) När det gäller den del som finansieras av gemenskapen bekräftade Belgien att den har räknats in i de siffror som redovisats tidigare.

(59) Därefter angav Belgien att finansieringen under perioden 30 juni 2004–31 december 2005 gjordes av AFSCA på grundval av de finansieringskällor som byrån hade tillgång till och som den hade övertagit från de gamla enheter som den hade bildats ur. Det togs inte ut några skattelikhande avgifter under denna period.

(60) Kommissionen hade ställt frågor om sambandet mellan beloppet på 15 237 646 euro och det belopp på 67 156 527,65 euro som nämns i Belgiens synpunkter (se skäl (55)). Belgien svarade att hela beloppet på 15 237 646 euro ingick i beloppet på 67 156 527,65 euro. För övrigt angav Belgien att de ville göra en beräkning för att kontrollera att det angivna beloppet stämde.

(61) När det gäller ersättningarna angav Belgien att dessa skulle betalas av jordbrukaren och inte kunde utgöra statligt stöd. Belgien hänvisar i detta avseende till beslut N 9/05 och N 10/05 där det angavs att endast 33,38 euro av det totala priset på 44,08 euro utgjorde statligt stöd. Beloppet på 10,70 euro var inte statligt stöd och hade därför dragits av från priset på testet vid bedömningen av förenligheten med den högsta tillåtna stödnivån på 40 euro per test.

(62) Slutligen angav Belgien att den enda skillnaden mellan det system som kommissionen godkände i beslut N 9/05 och N 10/05 var uppräknningen av ersättningsbeloppet, som hade ändrats från 10,70 euro till 11,07 euro.

(63) I sin skrivelse av den 1 december 2009 korrigerade Belgien de siffror som tidigare hade lämnats i fråga om antalet utförda tester. Belgien angav att dessa siffror skulle ersätta dem som tidigare hade lämnats i skrivelser före och efter beslutet om att inleda det formella granskningsförfarandet.

(64) Dessa ändringar byggde på att antalet provtagningar som tidigare hade beaktats var felaktigt. De första beräkningarna var baserade på ett teoretiskt antal på tre provtagningar per timme, medan det i verkligheten gjordes 12 provtagningar per timme på plats. Denna ökning av antalet tester per timme ledde till en lägre kostnad för varje provtagningsavgift, vilket också påverkade den totala kostnaden per test, eftersom kostnaden för testet delvis utgjordes av ett timpris som minskade eftersom det gjordes ett större antal prover per timme. Dessutom var det sammanlagda antalet slaktade djur under år 2003 och 2004 lägre än vad angivits tidigare. De siffror som angavs i Belgiens skrivelse av den 1 december 2009 gällde nötkreatur som slaktats för livsmedel och som rapporterats till kommissionen för år 2003 och 2004.

⁽²³⁾ Avgifterna och ersättningarna godkändes genom beslut N 9/05 och N 10/05.

(euro)

2003	Laboratorie-kostnad	Timtaxa veterinär	Kostnad prov-tagningsavgift	Kostnad provtagnings-sats	Totala kostnader	Stöd > 40 euro/test
Januari	52,06	32,02	2,67	0,69	55,42	15,42
Februari	52,06	32,02	2,67	0,69	55,42	15,42
Mars	52,06	32,02	2,67	0,69	55,42	15,42
April	52,06	32,02	2,67	0,69	55,42	15,42
Maj	52,06	32,02	2,67	0,69	55,42	15,42
Juni	52,06	32,02	2,67	0,69	55,42	15,42
Juli	52,06	32,02	2,67	0,69	55,42	15,42
Augusti	52,06	32,02	2,67	0,69	55,42	15,42
September	52,06	32,02	2,67	0,69	55,42	15,42
Oktober	52,06	32,02	2,67	0,69	55,42	15,42
November	52,06	32,02	2,67	0,69	55,42	15,42
December	52,06	32,02	2,67	0,69	55,42	15,42

(euro)

2004	Laboratorie-kostnad	Timtaxa veterinär	Kostnad prov-tagningsavgift	Kostnad provtagnings-sats	Totala kostnader	Stöd > 40 euro/test
1–15 januari	52,06	32,02	2,67	0,69	55,42	15,42
16–31 januari	42	32,02	2,67	0,69	45,36	5,36
Februari	42	32,02	2,67	0,69	45,36	5,36
Mars	42	32,02	2,67	0,69	45,36	5,36
April	42	32,02	2,67	0,69	45,36	5,36
Maj	42	32,02	2,67	0,69	45,36	5,36
Juni	42	32,02	2,67	0,69	45,36	5,36
Juli	31,90	32,02	2,67	0,69	35,26	– 4,74
Augusti	31,90	32,02	2,67	0,69	35,26	– 4,74
September	31,90	32,02	2,67	0,69	35,26	– 4,74
Oktober	31,90	32,02	2,67	0,69	35,26	– 4,74
November	31,90	32,02	2,67	0,69	35,26	– 4,74
December	31,90	32,02	2,67	0,69	35,26	– 4,74

- (65) På grundval av tabellen i skäl 64 konstaterar Belgien att den sammanlagda kostnaden för BSE-testerna var lägre än 40 euro från och med den 1 juli 2004.
- (66) Därför överlämnade de belgiska myndigheterna en rättelse till den tabell som överlämnades innan beslutet om att inleda det formella granskningsförfarandet fattades och som återges i skäl 25 i det beslutet. De siffror som överlämnats sist visar de verkliga siffrorna och inte beräkningar som förut. Av dessa upplysningar framgår att det sammanlagda förhandsfinansierade beloppet inte uppgick till 15 237 789,90 euro som man uppskattat tidigare, utan till 6 619 810,74 euro.

Period		Testpris (euro)	Antal tester	Summa (euro)
1 januari 2003	Indirekt statligt stöd	40,00	373 550	14 942 015,90
15 januari 2004	Testkostnad > 40 euro	31,08	373 550	5 759 524,54
	Totalt	71,08	373 550	20 701 540,44
16 januari 2004	Indirekt statligt stöd	40,00	160 551	6 422 043,10
30 juni 2004	Avgift	22,02	160 551	860 286,19
	Totalt	62,02	160 551	7 282 329,29
1 januari 2003 30 juni 2004	Sammanlagd förhandsfinansierad budget utöver det högsta tillåtna beloppet på 40 euro			6 619 810,74

(67) Belgien påpekar också att även om de belgiska konkurrensmyndigheternas undersökning skulle visa att priset på de BSE-tester som utförs av laboratorerna hade höjts på grund av en eventuell olaglig kartell mellan laboratorerna, åtar sig Belgien att återkräva det överpris som har tagits ut och vid behov inleda rättsliga processer vid de behöriga domstolarna.

(68) I sin skrivelse av den 6 april 2011 bekräftade de belgiska myndigheterna på nytt att ersättningen på 10,70 euro endast gällde betalningen av BSE-testet av den mottagare som verkligen tog emot tjänsten vid den tidpunkten och att den inte användes för att återbetala förhandsfinansieringen av de tidigare BSE-testerna.

(69) I samma skrivelse av den 6 april 2011 angav de belgiska myndigheterna att det sammanlagda belopp som förhandsfinansierats av BIRB uppgick till 67 156 527,65 euro. AFSCA hade återbetalat en del av detta belopp på följande sätt:

Återbetalat av AFSCA:	
2005	4 477 102 euro
2006	4 477 102 euro
2007	Ingen återbetalning (förlängning av tidsfristen hade begärts och beviljats, med ränta).
2008	194 901 euro (ränta på den uppskjutna betalningen)
Från och med 2008	Ingen mer återbetalning till BIRB – ramlag av den 22 december 2008
Återstår att återbetala	58 202 323 euro

(70) Belgien angav att regeringen hade beslutat att återbetalningen av BIRB:s förhandsfinansiering skulle avbrytas och

att de återvunna beloppen därför redovisades i AFSCA:s positiva resultat. Detta resultat ska betraktas som en återbetalning av BSE-testerna.

(71) När det gäller producentens betalning av kostnaderna för BSE-testerna återupprepade Belgien att det inte fanns något specifikt system som ålade slakterierna att fakturera producenten för ersättningsbeloppet för BSE-testet, men att detta gjordes spontant. Belgien lämnade några exempel på fakturor där det tydligt framgår att faktureringen av ersättningsbeloppet görs som en separat post på fakturorna. Det handlar om slakteriets inköpskvitto till producenten, där ersättningsbeloppet dras av från den totalsumma som slakteriet ska betala till producenten för köpet av djuret. Belgien anger att detta är ett bevis på att producenten är den som slutligt betalar BSE-testet till AFSCA.

(72) I sin senaste skrivelse av den 25 maj 2011 anger de belgiska myndigheterna att stödbeloppet kunde omfattas av en ackumulerad tillämpning av stöd av mindre betydelse i enlighet med kommissionens förordning (EG) nr 1860/2004 av den 6 oktober 2004 om tillämpningen av artiklarna 87 och 88 i EG-fördraget på stöd av mindre betydelse inom jordbruks- och fiskerisektorn⁽²⁴⁾ och att 40 euro i stöd per test kunde anses vara förenligt stöd för den period som denna förordning tillämpades.

4. SYNUNKTER FRÅN BERÖRDA PARTER

(73) Kommissionen har inte fått in några synpunkter från berörda parter under detta förfarande.

5. BEDÖMNING

5.1 Bedömning av förekomsten av stöd

(74) Belgien angav preliminärt i sina synpunkter på beslutet om att inleda det formella granskningsförfarandet att de ansåg att kostnaden för BSE-testerna skulle finansieras av medlemsstaterna eftersom de var obligatoriska och det inte enligt någon gemenskapsförordning krävdes att kostnaderna för dessa kontroller skulle bäras av företagen. Av riktlinjerna för jordbruket 2007–2013 och kommissionens praxis framgår det dock tydligt att de olika nivåerna i kostnaderna för testerna kan snedvräda konkurrensen och att de flesta medlemsstater ger stöd för att täcka priset för dessa tester, vilket innebär att stödnivån behöver styras så att snedvridningen av konkurrensen till följd av dessa stöd begränsas. Framför allt anges tydligt i TSE-riktlinjerna att de stöd som beviljas av medlemsstaterna leder till risk för snedvridning av konkurrensen. I punkt 24 i TSE-riktlinjerna anges t.ex. följande: "Från och med den 1 januari 2003 får emellertid det totala direkta och indirekta offentliga stödet, inklusive gemenskapsbetalningar, till obligatoriska BSE-test av nötboskap som slaktats för att användas som livsmedel inte överstiga 40 euro per test. Skyldigheten att utföra test får vara grundad på gemenskapslagstiftning eller nationell lagstiftning." Dessa riktlinjer presenterades för medlemsstaterna

⁽²⁴⁾ EUT L 325, 28.10.2004, s. 4.

som uppmanades att vidta lämpliga åtgärder och anpassa sina ordningar efter dem. När det gäller riktlinjerna för jordbruket 2007–2013 behandlas klassificeringen som statligt stöd i punkterna 132 f och följande. Dessutom är det viktigt att betona att beslut N 9/05 och N 10/05, där en del av finansieringen av BSE-testerna klassificerades som statligt stöd, inte har ifrågasatts av de belgiska myndigheterna, vilket underförstått innebär att de belgiska myndigheterna har accepterat att stödet till finansiering av BSE-testerna är statligt stöd.

- (75) Av detta går det att dra slutsatsen att Belgiens ifrågasättande av att stödet till finansieringen av BSE-testerna är statligt stöd på grund av att testerna är obligatoriska helt saknar grund i de rättsakter som är tillämpliga och har tillämpats under många år.
- (76) Kommissionen kommer följaktligen att granska de berörda åtgärderna med utgångspunkt i artikel 107 i EUF-fördraget. I artikel 107.1 i EUF-fördraget föreskrivs följande: "Om inte annat föreskrivs i fördragen, är stöd som ges av en medlemsstat eller med hjälp av statliga medel, av vilket slag det än är, som snedvrider eller hotar att snedvrider konkurrensen genom att gynna vissa företag eller viss produktion, oförenligt med den inre marknaden i den utsträckning det påverkar handeln mellan medlemsstaterna."
- (77) För att en åtgärd ska omfattas av artikel 107.1 i EUF-fördragen måste följande fyra villkor vara uppfyllda: 1) Åtgärden i fråga måste finansieras av staten eller med statliga medel. 2) Den måste på ett selektivt sätt rikta sig till vissa företag eller produktionssektorer. 3) Den måste ge de stödmottagande företagen en ekonomisk fördel. 4) Den måste påverka handeln inom gemenskapen, och den måste snedvrider eller hota att snedvrider konkurrensen.
- (78) I de följande skälen kommer dessa fyra kriterier att tillämpas på de åtgärder som kan vara statligt stöd.
- (79) Som anges i skäl (55) har flera system använts för att finansiera kostnaderna för BSE-testerna. Vid granskningen av huruvida det förekommer statliga medel görs det i detta beslut åtskillnad mellan de olika finansieringsmetoderna för BSE-testerna.

5.1.1 Förekomst av statliga medel

5.1.1.1 1 januari 2001–31 december 2001

- (80) Under perioden 1 januari 2001–31 december 2001 finansierades kostnaderna för BSE-testerna i sin helhet av statskassan. Det finns inga tvivel på att denna finansiering gjordes med statliga medel.

5.1.1.2 1 januari 2002–30 juni 2004

- (81) Under den därpå följande perioden, dvs. 1 januari 2002–30 juni 2004, förhandsfinansierades testerna av BIRB i väntan på en strukturell lösning för att finansiera dem. BIRB är ett offentligt federalt organ som är en juridisk person och som bildats genom en omvandling av det tidigare *Office Belge de l'Économie et de l'Agriculture* (OBEA) och jordbruksenheten vid det tidigare *Office Central des Contingents et Licences* (OCCL). Det är ett parastatligt organ i kategori B som är underordnat jordbruksdepartementet och näringsdepartementet (egenföretagare). BIRB är godkänt utbetalningsställe för den gemensamma jordbrukspolitik och finansieras genom EUGFJ⁽²⁵⁾. Organet kan också få uppdrag i samband med den federala eller de regionala regeringarnas jordbrukspolitik. För att kunna balansera sin administrativa budget har BIRB tillgång till ett statligt anslag som är infört i budgeten för BIRB:s tillsynsmyndighet på federal nivå (*Service public fédéral Économie*) samt vissa egna medel (intäkter från vissa ersättningar och begränsade investeringar). Detta innebär att BIRB finansieras med statliga medel.

5.1.1.3 1 juli 2004–30 november 2004

- (82) Under perioden 1 juli 2004–30 november 2004 förhandsfinansierades testerna av AFSCA. Enligt den då gällande lagstiftningen (dvs. främst lagen av den 4 februari 2000 om inrättandet av AFSCA⁽²⁶⁾) skulle AFSCA främst finansieras genom olika inkomster, bland annat intäkter från avgifter, administrativa böter, tillfälliga inkomster och gåvor⁽²⁷⁾. AFSCA är ett offentligt organ som är en juridisk person och som hör till kategori A i enlighet med lagen av den 16 mars 1954 om kontroll av vissa organ av allmänt intresse⁽²⁸⁾. Av detta följer att finansieringen från AFSCA innehåller statliga medel och att deras fördelning avgörs av en offentlig myndighet, eftersom AFSCA är underställt departementet med ansvar för folkhälsan.

5.1.1.4 1 december 2004–31 december 2005

- (83) Under perioden mellan den 1 december 2004 (då kungligt dekret av den 15 oktober 2004 trädde i kraft) och den 31 december 2005 (då de kungliga dekreten av den 10 november 2005 trädde i kraft), finansierades BSE-testerna genom en ersättning på 10,70 euro per testat nötkreatur plus en finansiering genom AFSCA:s egna reserver samt ett återbetalningspliktigt förskott som ställts till AFSCA:s förfogande av statskassan.
- (84) Den delfinansiering som AFSCA stod för och som härörde från AFSCA:s egna medel utgör statliga medel (se skäl 82).

⁽²⁵⁾ Källa: www.birb.be

⁽²⁶⁾ *Moniteur belge*, 18.2.2000, s. 5053.

⁽²⁷⁾ Se artikel 10 i lagen av den 4 februari 2000.

⁽²⁸⁾ *Moniteur belge*, 24.3.1954, s. 2210.

- (85) När det gäller frågan om huruvida ersättningarna är statliga medel, kan det röra sig om statliga medel om det visar sig att ersättningarna inte täcker hela de faktiska kostnaderna för de tjänster som de avser. Om kostnaden för den tillhandahållna tjänsten och ersättningen inte är lika stora, är överskottet statliga medel som det statliga organ till vilket ersättningen betalas kan förfoga över. Därför måste det undersökas om de ersättningar som betalats till AFSCA för BSE-testerna motsvarar AFSCA:s utbetalningar för dessa tjänster till företagen och om de har baserats på marknadspriser eller ej (se skäl 54 i beslutet om att inleda det formella granskningsförfarandet). Denna fråga behandlas nedan, vid bedömningen av eventuella fördelar.

5.1.1.5 Från och med den 1 januari 2006

- (86) När det gäller perioden efter ikraftträdandet av de kungliga dekreten av den 10 november 2005, dvs. den period som inleds den 1 januari 2006, måste det undersökas huruvida de ersättningar och avgifter som införs genom dessa dekret är statliga medel. Den här frågan har redan undersökts i beslut N 9/05 och N 10/05. Där angavs i skäl 44 att avgifterna rent generellt utgjorde statliga medel och att ersättningarna kunde vara statliga medel om det skulle visa sig att de inte helt täckte de verkliga kostnaderna för de tjänster som de skulle betala. När det gäller BSE-testerna finansierades dessa delvis genom ersättningar, delvis genom avgifter. I beslut N 9/05 och N 10/05 konstaterades att finansieringen av en del av kostnaderna för BSE-testerna genom ersättningar inte var statligt stöd och att finansieringen genom avgifter var ett statligt stöd som var förenligt med bestämmelserna. Som angavs i skäl 34 i beslutet om att inleda det formella granskningsförfarandet omfattas de stöd som har godkänts genom kommissionens beslut inte av detta beslut och kommer inte att granskas på nytt här.

- (87) Mot bakgrund av de upplysningar som Belgien lämnat efter det att det formella granskningsförfarandet inleddes har det emellertid visat sig att intäkterna från avgifterna delvis användes under 2005 och 2006 för att återbetala förhandsfinansieringen av BSE-tester utöver 40 euro under perioden 1 januari 2003–1 december 2004. Detta nämndes dock inte i beslut N 9/05 och N 10/05. En del av avgifterna användes alltså för att finansiera de BSE-tester som utfördes under perioden 1 januari 2003–1 december 2004 i syfte att på ett icke-individuellt sätt från jordbrukarna återvinna de förhandsfinansierade kostnaderna för de obligatoriska BSE-testerna som över-skred det högsta tillåtna beloppet på 40 euro.

- (88) Användningen av en del av inkomsterna från dessa avgifter för att återbetala förhandsfinansieringen av testerna påverkar inte den klassificering av de statliga medlen som görs i beslut N 9/05 och N 10/05.

5.1.2 Selektiv fördel för ett företag

- (89) När förekomsten av en fördel undersöks måste det göras åtskillnad mellan dels de åtgärder som finansieras med statliga medel, inbegripet avgifter, dels de åtgärder som finansieras genom ersättningar.
- (90) När det gäller de åtgärder som finansieras med statliga medel, inbegripet avgifter, har kommissionen konsekvent ansett ⁽²⁹⁾ att om staten finansierar kostnader för obligatoriska kontroller i fråga om produktion eller saluföring av produkter ska detta betraktas som en selektiv fördel för företagen ⁽³⁰⁾. Staten har då minskat de kostnader som i normala fall ingår i ett företags budget. Av detta kan man konstatera att de jordbrukare, slakterier och andra enheter som bearbetar, behandlar, säljer eller saluför produkter av nötkreatur som måste genomgå obligatoriska BSE-tester enligt den gällande lagstiftningen under den berörda perioden bedriver en ekonomisk verksamhet och har fått statligt stöd genom den statliga finansieringen av BSE-testerna och att detta har pågått sedan den 1 januari 2001.
- (91) Belgiens argument (se skäl 37 och följande) om att finansieringen av BSE-testerna har införts för att skydda folkhälsan och att medlemsstaten själv får bestämma vilket system som normalt ska tillämpas för att finansiera dessa BSE-tester kan inte godtas av de anledningar som anges i skäl 74. När det gäller bedömningen av selektiviteten hävdar Belgien särskilt att det endast går att tala om selektivitet om särskilda sektorer eller företag får en förmånligare behandling än vad som normalt ges. Att det finns skillnader mellan de olika medlemsstaterna i fråga om finansieringen av BSE-tester och att detta kan leda till snedvridning av konkurrensen är enligt Belgien inte en fråga om statligt stöd utan om harmonisering av lagstiftningarna.

- (92) Detta argument kan emellertid inte godtas. Precis som anges i beslut N 9/05 och N 10/05 är selektivitetskriteriet uppfyllt om fördelen är reserverad för vissa företag eller en viss verksamhetssektor. I detta fall gynnar den statliga finansieringen av BSE-tester på nationellt plan endast en viss sektor, dvs. den som föder upp sådana djur som omfattas av BSE-tester. På gemenskapsnivå ger den statliga finansieringen, eller finansieringen med statliga medel, av BSE-tester för belgiska företag en fördel för dessa företag jämfört med deras utländska konkurrenter för vilka finansieringen av obligatoriska BSE-tester inte sker med statliga medel. I ingressen till TSE-riktlinjerna (punkterna 8 och 9) anges det tydligt att den pågående harmoniseringen för att låta sektorn bära kostnaderna hade

⁽²⁹⁾ Se bl.a. skäl 73 i beslut N 9/05 och N 10/05 där det anges att kommissionen alltid har ansett att statlig finansiering av kostnader för obligatoriska kontroller som är direkt kopplade till produktion eller marknadsföring av en produkt är en selektiv fördel för dessa företag.

⁽³⁰⁾ Se TSE-riktlinjerna, t.ex. punkterna 7 och 12.

gått långsamt och att kommissionen därför hade beslutat sig för att förtydliga och ändra sin politik i fråga om statligt stöd till kostnader för BSE-testerna. I punkt 24 i TSE-riktlinjerna anges att skyldigheten att utföra kontrollerna kan baseras på gemenskapslagstiftning eller på nationell lagstiftning. Där framgår tydligt att det inte finns någon harmonisering i gemenskapen i fråga om skyldigheten att utföra testerna, vilket innebär att ett selektivt stöd till förmån för företag i en viss medlemsstat också kan förekomma av den anledningen. Sammanfattningsvis ger de åtgärder som finansieras med statliga medel, däribland avgifter, en selektiv fördel för de jordbrukare, slakterier och andra enheter som bearbetar, behandlar, säljer eller saluför produkter av nötkreatur som omfattas av en obligatorisk BSE-undersökning i enlighet med tillämplig lagstiftning eftersom de minskar dessa mottagares kostnader. Dessa fördelar beviljas inte genom direkta utbetalningar utan genom att de offentliga myndigheterna tar på sig kostnaderna för BSE-testerna och betalar kostnaden för testerna direkt till de laboratorier som utför dem på slakteriernas begäran och fakturerar AFSCA för sina utgifter.

(93) När det gäller de stödåtgärder som finansieras genom ersättningar måste det undersökas om dessa medför en fördel. Som anges i beslutet om att inleda det formella granskningsförfarandet (skäl 61 och 62) är det endast fråga om en fördel om dessa ersättningar är lägre än de faktiska kostnaderna för de tjänster som AFSCA tillhandahåller de ekonomiska aktörerna. Det måste också undersökas om avgifterna motsvarar betalningar för de tjänster som AFSCA faktiskt utför åt företagen. Mer konkret måste det undersökas om det har förekommit någon fördel för de slakterier och producenter som har betalat ersättningen på 10,70 euro per testat nötkreatur under perioden 1 december 2004–31 december 2005 och om dessa verkligen har fått de tjänster som AFSCA har utfört.

(94) De belgiska myndigheterna angav i sitt svar på beslutet om att inleda det formella granskningsförfarandet att ersättningen på 10,70 euro per testat nötkreatur var AFSCA:s enda finansieringskälla för kostnaderna för BSE-testerna, med undantag för AFSCA:s egna medel och de återbetalningspliktiga förskotten från statskassan. Betalningen av ersättningen gjordes av slakterierna. De belgiska myndigheterna angav att slakterierna inte hade någon rättslig skyldighet att fakturera sina kunder för ersättningsbeloppet men att slakterierna brukar överföra kostnaden för ersättningen som en separat post till producenterna. Belgien styrkte detta genom exempel på fakturor där det tydligt framgick att slakterierna hade fakturerat producenterna separat för ersättningen. Belgien anser att det inte behöver regleras formellt hur slakterierna överför kostnaderna för ersättningen på producenter eller andra eventuella mottagare av de tjänster som ersättningen ska finansiera, eftersom kostnaden faktureras producenterna på ungefär samma sätt som andra kostnader som uppstår i slakteriet och som faktureras producenterna.

(95) Därför kan man dra slutsatsen att de tvivel som uttrycks i skäl 44 i beslutet om att inleda det formella granskningsförfarandet, nämligen att avgiften för slakterierna var mycket högre än för andra mottagare av tjänsten, har minskats genom Belgiens upplysningar om att producenterna faktureras för denna ersättning.

(96) När det gäller frågan om priset på BSE-testerna motsvarade marknadspriset angav Belgien för det första till kommissionen att AFSCA:s priser sedan juli 2005 låg under 40 euro, medan det i riktlinjerna för jordbruket 2007–2013 anges att 40 euro är det lägsta tillgängliga priset i gemenskapen vid den tidpunkten. Detta tyder på att priserna är i linje med de priser som togs ut i Europa under den berörda perioden. För det andra svarade Belgien på beslutet om att inleda det formella granskningsförfarandet att situationen var identisk med den situation som undersöktes i beslut N 9/05 och N 10/05 där det konstaterades att tjänsteleverantörerna utsågs genom öppna och icke-diskriminerande förfaranden (se skäl 82 i beslut N 9/05 och N 10/05). För det tredje noterar kommissionen Belgiens åtagande om att vidta alla rättsligt tillgängliga åtgärder för att återvinna de överpris som har betalats för testerna, om de belgiska konkurrensmyndigheternas granskning visar att det har förekommit en olaglig kartell mellan laboratorierna för att höja priset på testerna. Mot bakgrund av detta konstaterar kommissionen att ersättningarna inte kan betraktas som statliga medel, eftersom de ersättningar som betalats till AFSCA för BSE-testerna motsvarar betalningar för de tjänster som AFSCA verkligen har utfört för företagen och som har baserats på marknadspriser.

(97) Därav går det att i överensstämmelse med beslut N 9/05 och N 10/05 dra slutsatsen att ersättningen inte har medfört någon fördel för slakterier eller producenter, eftersom ersättningen täcker en betalning för en tjänst som har utförts för den som betalar ersättningen, samt att priset för testerna baseras på marknadspriset. Denna slutsats innebär också att det inte förekommer någon finansiering med statliga medel, eftersom testpriset överensstämmer med marknadspriset.

5.1.3 Snedvridning av konkurrensen och effekterna på handeln inom unionen

(98) När det gäller de andra villkoren för tillämpningen av artikel 107.1 i EUF-fördraget kan åtgärden påverka

Belgiens ställning inom sektorn ⁽³¹⁾. Eftersom de belgiska företagen är verksamma på en mycket konkurrensutsatt internationell marknad snedvrider eller hotar åtgärden att snedvrider konkurrensen ⁽³²⁾ och påverka handeln mellan medlemsstaterna.

5.1.4 Slutsatser om stödets egenskaper i den mening som avses i artikel 107.1 i EUF-fördraget

- (99) Kommissionen anser därför att finansieringen av BSE-tester genom avgifter och andra statliga medel innebär en fördel som finansieras med statliga medel. Denna fördel snedvrider eller hotar att snedvrider konkurrensen eftersom den gynnar vissa företag och viss produktion och därför riskerar att påverka handeln mellan medlemsstater. Fördelen ges till de jordbrukare, slakterier och andra enheter som bearbetar, behandlar, säljer eller saluför produkter av nötkreatur som omfattas av obligatoriska BSE-kontroller enligt tillämplig lagstiftning. Därför konstaterar kommissionen att dessa åtgärder ska bedömas enligt artikel 107.1 i EUF-fördraget. Den del av BSE-testerna som finansieras med ersättningar är dock inte stöd, eftersom de som betalar ersättningen mottar tjänster som tillhandahålls till marknadspris.

5.2 Stödets olaglighet

- (100) Sedan den 1 januari 2001 har de belgiska myndigheterna inte anmält några stödåtgärder i form av finansiering av BSE-tester till kommissionen i enlighet med artikel 108.3 i EUF-fördraget. De stöd som omfattas av förordning (EG) nr 1/2004 är undantagna från anmälningsskyldigheten under förutsättning att de uppfyller villkoren i den förordningen. Stöden är med andra ord olagliga om de inte uppfyller de villkoren.

5.3 Finansieringen av stödet

- (101) Eftersom det är fråga om statligt stöd som delvis finansieras genom en skattelikhande avgift, måste de verksamheter som finansieras med detta stöd samt finansieringen av stödet i sig granskas av kommissionen. Om finansieringen av ett statligt stöd inte är förenlig med den inre marknaden innebär detta att stödet i sig också är oförenligt med den inre marknaden, även om beviljandet av stödet följer gällande konkurrensregler.

⁽³¹⁾ Belgien står för 2,1 procent av jordbruksproduktionen i unionen 2004 (källa: *L'agriculture dans l'UE – Informations statistiques et économiques* 2005).

⁽³²⁾ Enligt domstolens rättspraxis innebär en förstärkning av ett företags ställning till följd av ett statligt stöd i allmänhet en snedvridning av konkurrensen i förhållande till andra konkurrerande företag som inte får samma stöd (domstolens dom av den 17 september 1980 i mål C730/79, Philip Morris Holland BV mot kommissionen, REG 1980, s. 2671, punkterna 11 och 12).

- (102) Enligt fast rättspraxis omfattas skatter endast av tillämpningsområdet för bestämmelserna om statligt stöd i EUF-fördraget om de används för att finansiera en stödåtgärd på ett sådant sätt att de är en integrerad del av åtgärden i fråga ⁽³³⁾. För att en skatt eller en del av en skatt ska kunna anses utgöra en integrerad del av en stödåtgärd måste det föreligga ett tvingande samband mellan ändamålet med skatten och stödet i fråga enligt relevanta nationella bestämmelser, i den meningen att intäkterna från avgiften måste användas för att finansiera stödet ⁽³⁴⁾. Om ett sådant samband föreligger har intäkterna från avgiften en direkt inverkan på stödets storlek ⁽³⁵⁾ och följaktligen även på bedömningen av om stödet är förenligt med den gemensamma marknaden ⁽³⁶⁾.

- (103) Därför bör det undersökas om den avgift som har tagits ut sedan den 1 juli 2004 uppfyller de kriterier som beskrivs i skäl 102 och därefter fastställa vilka rättsakter som har varit tillämpliga under de olika perioderna. Det finansierade stödet har beviljats ett undantag, men detta undantag gäller inte systemet för att finansiera stödet, varför finansieringssystemets laglighet måste kontrolleras för hela den berörda perioden.

5.3.1 1 juli 2004–31 december 2005

- (104) Under denna period förhandsfinansierades stödet av AFSCA och med ersättningar i enlighet med kungligt dekret av den 15 oktober 2004 (ersättningarna ingår inte i detta avsnitt eftersom de inte är stöd – se skäl 97). Det är nödvändigt att avgöra om finansieringssystemet är en integrerad del av stödåtgärden. Den gällande lagstiftningen innebär inte att det finns något tvingande samband mellan finansieringen av AFSCA och finansieringen av BSE-tester och intäkterna från avgiften måste inte heller användas för att finansiera stödet. I lagen av den 4 februari 2000 om inrättandet av AFSCA föreskrivs i stället olika finansieringskällor för AFSCA (se skäl 82). Dessutom går det inte att konstatera att intäkterna från skatten direkt påverkar stödets storlek, eftersom testerna samtidigt finansieras genom ersättningar och återstoden finansieras av AFSCA. De stödbelopp som betalas ut av AFSCA varierar beroende på priset på testerna och inte beroende på de avgifter som betalas till AFSCA. Det innebär att det inte finns något tvingande samband mellan intäkterna från avgifterna och återbetalningen av förhandsfinansieringen.

⁽³³⁾ Dom av den 13 januari 2005 i mål C-174/02, Streekgewest, REG 2005, s. I-85, punkt 25.

⁽³⁴⁾ Dom av den 13 januari 2005 i målet Streekgewest, punkt 26, och av den 27 oktober 2005 i de förenade målen C-266/04 till C-270/04, C-276/04 och C-321/04 till C-325/04, Nazairdis SAS, REG 2005, s. I-9481, punkterna 46–49.

⁽³⁵⁾ Dom av den 15 juni 2006 i de förenade målen C-393/04 och C-41/05, Air Liquide, REG 2006, s. I-5293, punkt 46, och av den 13 januari 2005 i domen i målet Streekgewest, punkt 28.

⁽³⁶⁾ Dom av den 25 juni 1970 i mål 47/69, Frankrike mot kommissionen, REG 1970, s. 487, punkterna 17, 20 och 21.

5.3.2 Från och med den 1 januari 2006

- (105) Från och med detta datum regleras frågan om avgifterna genom det kungliga dekretet om avgifter till finansieringen av AFSCA. I beslut N 9/05 och N 10/05 granskades systemet med finansiering via avgifter och det konstaterades att finansieringsmetoden för en del av kostnaderna i samband med BSE-testerna inte innebar någon diskriminering av importerade eller exporterade produkter och inte stod i strid med bestämmelserna i fördraget⁽³⁷⁾. Som anges i skäl 31 gäller det här beslutet inte de åtgärder som godkändes tidigare. Eftersom Belgien har uppgivit att en del av avgifterna från och med den 1 januari 2006 skulle användas för att återbetala den tidigare förhandsfinansieringen av BSE-testerna har kommissionen dock rätt att undersöka finansieringssystemet för den del av avgifterna som används för att finansiera återbetalningen av förhandsfinansieringen av BSE-testerna.
- (106) Belgien har angivit att finansieringssystemet inte har förändrats, bortsett från uppräkningsbeloppet. Den enda del som har förändrats är att en del av intäkterna från avgifterna används för att återbetala förhandsfinansieringen av BSE-kostnaderna 2006.
- (107) När det gäller frågan om denna finansiering är en integrerad del av stödåtgärden anser Belgien att den inte är det. Att avgifterna efter 2006 har använts för återbetalning av förhandsfinansieringen av testerna har inte påverkat storleken på det beviljade stödet. Dessutom har de belgiska myndigheterna angivit att återbetalningssystemet var solidariskt, dvs. varje operatör betalar en avgift till AFSCA och en del av den avgiften går till återbetalningen av tidigare kostnader i samband med förhandsfinansieringen av BSE-testerna. Samtliga aktiva operatörer som hade nötkreatur under den berörda perioden bidrar i lika grad till systemet, men de är inte de enda bidragsgivarna. Därför konstaterar kommissionen att finansieringen inte är en integrerad del av stödåtgärden i fråga.

5.4 Bedömning av stödåtgärdernas förenlighet

- (108) Eftersom stödet är statligt stöd och omfattas av artikel 107.1 i EUF-fördraget måste det undersökas om det kan betraktas som förenligt med den inre marknaden i enlighet med artikel 107.2 och 107.3 i EUF-fördraget.
- (109) För den berörda åtgärden är det endast artikel 107.3 c i EUF-fördraget som kan vara tillämplig. Där föreskrivs att stöd kan anses vara förenligt med den inre marknaden när det är avsett att underlätta utveckling av vissa näringsverksamheter eller vissa regioner, när det inte påverkar handeln i negativ riktning i en omfattning som strider mot det gemensamma intresset.
- (110) Enligt punkt 23.3 i gemenskapens riktlinjer för statligt stöd inom jordbrukssektorn⁽³⁸⁾ 2000–2006 (nedan kallade *riktlinjerna för jordbruket 2000–2006*) och kommis-

sionens tillkännagivande om vilka regler som är tillämpliga för att avgöra om ett statligt stöd är olagligt⁽³⁹⁾ ska allt olagligt stöd i den mening som avses i artikel 1 f i rådets förordning (EG) nr 659/1999 av den 22 mars 1999 om tillämpningsföreskrifter för artikel 93 i EG-fördraget⁽⁴⁰⁾ bedömas i enlighet med de regler och riktlinjer som var i kraft när stödet beviljades. Kommissionen antog TSE-riktlinjerna 2002. Dessa riktlinjer var tillämpliga under perioden 1 januari 2003–31 december 2006⁽⁴¹⁾. Enligt punkt 44 i TSE-riktlinjerna ska, förutom fall som bl.a. rör BSE-tester, olagligt stöd i den mening som avses i artikel 1 f i förordning (EG) nr 659/1999 granskas i enlighet med de regler och riktlinjer som var tillämpliga vid den tidpunkt då stödet beviljades. Eftersom stödet har beviljats under perioden 1 januari 2001–31 december 2005 ska TSE-riktlinjerna ligga till grund för granskningen av detta stöd.

- (111) Enligt punkt 194 c i riktlinjerna för jordbruket 2007–2013 ska kommissionen från och med den 1 januari 2007 endast tillämpa TSE-riktlinjerna för det olagliga stöd som anges i punkterna 43 och följande i TSE-riktlinjerna.

- (112) Det går att urskilja två perioder beroende på vilka rättsliga bestämmelser som har varit tillämpliga.

5.4.1 *Perioden 1 januari 2001–31 december 2002: Punkt 11.4 i riktlinjerna för jordbruket 2000–2006, som det hänvisas till i punkt 45 i TSE-riktlinjerna, är tillämplig*

- (113) Enligt punkt 45 i TSE-riktlinjerna ska kommissionen i fråga om olagligt statligt stöd som syftar till att täcka kostnaderna i samband med BSE-tester och som har beviljats före ikraftträdandet av TSE-riktlinjerna (dvs. den 1 januari 2003) bedöma dessa stöds förenlighet i enlighet med punkt 11.4 i riktlinjerna för jordbruket 2000–2006 och sin praxis sedan 2001 att godkänna att sådant stöd uppgår till 100 procent.

- (114) Enligt punkt 11.4 i riktlinjerna för jordbruket 2000–2006 måste åtgärden för att anses vara förenlig

— ingå i ett lämpligt program som har inrättats på gemenskapsnivå eller på regional eller nationell nivå för att förebygga, övervaka eller utrota den berörda sjukdomen (punkt 11.4.2),

— ha som syfte att förebygga eller ersätta, eller en kombination av dessa (punkt 11.4.3),

⁽³⁷⁾ Se skäl 100 och följande i beslut N 9/05 och N 10/05.

⁽³⁸⁾ EGT C 28, 1.2.2000, s. 2.

⁽³⁹⁾ EGT C 119, 22.5.2002, s. 22.

⁽⁴⁰⁾ EGT L 83, 27.3.1999, s. 1.

⁽⁴¹⁾ Se punkt 194 c i riktlinjerna för jordbruket 2007–2013.

— vara förenlig med både målen för och de specifika bestämmelserna i gemenskapens veterinärlagstiftning och fytosanitära lagstiftning (punkt 11.4.4),

— ha en stödnivå som uppgår till högst 100 procent av de stödberättigande kostnaderna (punkt 11.4.5).

När stöd beviljas inom ramen för gemensamma och/eller nationella och/eller regionala stödordningar ska kommissionen kräva att det läggs fram bevis för att det inte finns någon risk för överkompensation genom en eventuell kumulering av åtgärder som införs genom flera ordningar. När ett gemenskapsstöd har godkänts måste datum och hänvisningar till det berörda beslutet av kommissionen anges.

(115) Det konstateras redan i beslutet om att inleda det formella granskningsförfarandet att de tre första villkoren var uppfyllda (se skäl 80 i det beslutet). De belgiska myndigheterna har för övrigt bekräftat detta i sina synpunkter på beslutet om att inleda det formella granskningsförfarandet. BSE är en smittsam sjukdom och utgör ett hot mot folkhälsan. Det är en djursjukdom där det primära utbrottet ska anmälas direkt till kommissionen och övriga medlemsstater enligt rådets direktiv 82/894/EEG av den 21 december 1982 om anmälan av djursjukdomar inom gemenskapen⁽⁴²⁾. Målet med stödåtgärden är att bekämpa BSE genom att undersöka slaktade djur och upphittade döda djur. Kompensationen för jordbrukarnas kostnader ska säkerställa att åtgärderna verkligen vidtas. Samtliga åtgärder ska vidtas i enlighet med gemenskapslagstiftningen eller rekommenderas i den lagstiftningen⁽⁴³⁾.

(116) När det gäller det fjärde villkoret framgår det av upplysningarna från Belgien att kostnaderna för BSE-testerna har varierat mellan 111,81 euro och 63,45 euro under denna period (se skäl (56)). Dessa kostnader täcker laboratorieanalysen, kostnaderna för provtagningen av en veterinär samt kostnaderna för provtagningssatsen. Kommissionen anser att dessa kostnader överensstämmer med dem som anges i punkt 11.4.5 i riktlinjerna för jordbruket 2000–2006, där det bl.a. anges att hälsokontroller, tester och andra provtagningar ska betraktas som verkliga kostnader.

(117) De stöd som beviljats under perioden 1 januari 2001–31 december 2002 är därför förenliga med bestämmelserna.

5.4.2 Perioden 1 januari 2003–31 december 2005: Punkterna 21 och följande i TSE-riktlinjerna ska tillämpas

(118) Kommissionen har i enlighet med punkt 23 i TSE-riktlinjerna beslutat att fortsätta att godkänna stöd upp till 100 procent av kostnaderna i samband med BSE-tester, enligt de principer som anges i punkt 11.4 i riktlinjerna för jordbruket 2000–2006 (se skäl (114)).

(119) Dessutom måste följande villkor vara uppfyllda i enlighet med TSE-riktlinjerna:

— Från och med den 1 januari 2003 får stöd, inbegripet gemenskapsbetalningar, till obligatorisk BSE-undersökning av slaktade djur som är avsedda för livsmedel uppgå till högst 40 euro per test (punkt 24 i TSE-riktlinjerna).

— Statligt stöd till kostnaderna för TSE-test ska betalas ut till den aktör hos vilken prov ska tas för testet. Om stödet betalas ut till laboratorierna måste det gå att visa att beloppet i sin helhet har överförts till aktören (punkt 25 i TSE-riktlinjerna).

(120) Som anges i skäl 115 och 116 är de fyra villkoren i riktlinjerna för jordbruket 2000–2006 uppfyllda.

(121) När det gäller villkoret om det högsta tillåtna beloppet på 40 euro per test konstaterar kommissionen att detta högsta tillåtna belopp överskreds mellan den 1 januari 2003 och den 30 juni 2004. Enligt de upplysningar som lämnats av Belgien uppgick det sammanlagda beloppet för detta överskridande under denna period till 6 619 810,74 euro. Från och med den 1 juli 2004 har den sammanlagda kostnaden för testet varit lägre än 40 euro (se skäl (64)). De belgiska myndigheterna har uppgivit att dessa belopp täckte de nationella betalningarna och gemenskapsbetalningarna (se skäl (58)).

(122) När det gäller villkoret att stödet ska betalas ut till den aktör hos vilken prov ska tas för testet och att det måste visas att beloppet i sin helhet har betalats ut till aktören om stödet har betalats till laboratorierna (punkt 25 i TSE-riktlinjerna), konstaterar kommissionen att detta villkor är uppfyllt.

(123) Som anges i beslutet om att inleda det formella granskningsförfarandet har de belgiska myndigheterna angivit att kostnaderna för BSE-testerna betalas direkt till laboratorierna. Aktörerna behöver inte betala några avgifter till laboratorierna för BSE-tester som utförs på nötkreatur. Denna bedömning är förenlig med vad som tidigare konstaterades för det likartade systemet i skäl 95 i beslut N 9/05 och N 10/05. Den enda kostnad som överförs på producenterna är kostnaden för ersättningen (se skäl (93) och följande), men denna del av finansieringen av BSE-testerna är inte stöd. Följaktligen betalas hela stödbeloppet till aktören.

5.4.3 Efter den 1 januari 2006

(124) När det gäller perioden efter den 1 januari 2006 hänvisar kommissionen till beslut N 9/05 och N 10/05 eftersom syftet med detta beslut inte är att behandla de stöd som godkändes i det beslutet på nytt.

⁽⁴²⁾ EGT L 378, 31.12.1982, s. 58.

⁽⁴³⁾ Se förordning (EG) nr 999/2001.

5.4.4 Slutsatser

- (125) Sammanfattningsvis är det stöd som har beviljats för finansiering av BSE-tester och som överskrider beloppet på 40 euro per test under perioden 1 januari 2003–30 juni 2004 och sammanlagt uppgår till 6 619 810,74 euro oförenligt med den inre marknaden.

5.5 Återbetalning av förhandsfinansiering

- (126) Som anges tidigare har testerna finansierats med statliga medel som överskrider det högsta tillåtna beloppet på 40 euro per test under perioden 1 januari 2003–30 juni 2004.
- (127) Belgien beslutade till en början att detta överskjutande belopp skulle återbetalas under en period på 15 år med hjälp av intäkterna från de avgifter som togs ut för att finansiera AFSCA från och med den 1 januari 2006, men avskaffade sedan detta system. Anledningen till denna övergripande strategi var enligt de belgiska myndigheterna att det i praktiken var svårt att införa en individuell återbetalning eftersom vissa aktörer hade avlidit eller upphört med sin verksamhet.
- (128) I en senare skrivelse av den 6 april 2011 angav de belgiska myndigheterna att AFSCA hade fortsatt återbetalningen med egna medel under åren 2005–2006.
- (129) Det föreslagna återbetalningssystemet uppfyller dock inte kraven i fråga om återbetalning när det gäller olagligt och oförenligt stöd. Enligt rättspraxis är syftet med återbetalningen att återställa den situation som rådde på marknaden innan det berörda stödet beviljades. Syftet med att återställa den tidigare situationen är att de stöd som är olagliga och oförenliga med den inre marknaden ska återbetalas av mottagaren och att mottagaren ska förlora den fördel som denne har haft på marknaden i förhållande till sina konkurrenter, så att den situation som rådde innan utbetalningen av stödet återställs⁽⁴⁴⁾. Det stöd som ska betalas tillbaka omfattar en rimlig ränta som ska fastställas av kommissionen och som ska tas ut från och med den dag då det olagliga stödet ställts till mottagarens förfogande och fram till återbetalningen⁽⁴⁵⁾. På grundval av kommissionens förordning (EG) nr 794/2004 av den 21 april 2004 om genomförande av rådets förordning (EG) nr 659/1999 om tillämpningsföreskrifter för artikel 93 i EG-fördraget⁽⁴⁶⁾ ska räntan beräknas på sammansatt basis, vilket inte är fallet här. Dessutom fastställs i artikel 14 i förordning (EG) nr 659/1999 att medlemsstaterna ska vidta alla nödvändiga åtgärder för att verkställa kommissionens beslut

omedelbart och effektivt. Det återkrav som Belgien föreslår och delvis har genomfört motsvarar inte ovan nämnda krav och kan inte betraktas som ett återkrav i den mening som avses i artikel 14 i förordning (EG) nr 659/1999.

6. SLUTSATSER

- (130) Kommissionen konstaterar att finansieringen av BSE-tester genom ersättningar inte är statligt stöd.
- (131) Kommissionen konstaterar att finansieringen av BSE-tester genom statliga medel är stöd till förmån för jordbrukare, slakterier och andra enheter som bearbetar, behandlar, säljer eller saluför produkter som är framställda av nötkreatur som omfattas av en obligatorisk BSE-undersökning enligt gällande lagstiftning. Detta stöd är förenligt för perioderna 1 januari 2001–31 december 2002 och 1 juli 2004–31 december 2005. Det är oförenligt för perioden 1 januari 2003–30 juni 2004. Det oförenliga stödet består av det belopp som överskrider 40 euro per test och har av Belgien beräknats till 6 619 810,74 euro.
- (132) Kommissionen konstaterar att Belgien olagligt har tillämpat stödet för finansiering av BSE-tester i strid med artikel 108.3 i EUF-fördraget under perioden 1 januari 2001–30 juni 2004. Från och med den 1 januari 2003 omfattades stödet av en undantagsförordning, men eftersom villkoren för undantag enligt den förordningen inte uppfylldes är stödet olagligt.
- (133) Det olagliga och oförenliga stöd som överskrider 40 euro per test ska återkrävas, med undantag för stöd som har beviljats särskilda projekt som vid den tidpunkt då stödet beviljades uppfylldes samtliga villkor i den tillämpliga förordningen om stöd av mindre betydelse.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

1. De åtgärder som finansieras genom ersättningar är inte stöd.
2. Finansieringen av BSE-tester genom statliga medel är ett stöd som är förenligt med den inre marknaden och går till jordbrukare, slakterier och andra enheter som bearbetar, behandlar, säljer eller saluför produkter av nötkreatur som omfattas av en obligatorisk BSE-undersökning för perioden 1 januari 2001–31 december 2002 samt för perioden 1 juli 2004–31 december 2005.

⁽⁴⁴⁾ Domstolens dom av den 4 april 1995 i mål C-348/93, Italien mot kommissionen, REG 1995, s. I-673, punkt 27.

⁽⁴⁵⁾ Artikel 14 i förordning (EG) nr 659/1999.

⁽⁴⁶⁾ EUT L 140, 30.4.2004, s. 1.

3. Finansieringen av BSE-tester genom statliga medel för perioden 1 januari 2003–30 juni 2004 är ett stöd som är förenligt med den inre marknaden och går till jordbrukare, slakterier och andra enheter som bearbetar, behandlar, säljer eller saluför produkter av nötkreatur som omfattas av en obligatorisk BSE-undersökning för belopp på högst 40 euro per test. De belopp som överskrider 40 euro per test är oförenliga med den inre marknaden och ska återkrävas, med undantag för stöd som har beviljats särskilda projekt som vid den tidpunkt då stödet beviljades uppfylldes samtliga villkor i den tillämpliga förordningen om stöd av mindre betydelse.

4. Belgien har olagligt tillämpat stödet för finansiering av BSE-tester i strid med artikel 108.3 i EUF-fördraget under perioden 1 januari 2001–30 juni 2004.

Artikel 2

1. Belgien ska vidta de åtgärder som är nödvändiga för att från stödmottagarna återkräva det stöd som avses i artikel 1.3 och 1.4.

2. Det stöd som ska återkrävas ska innefatta ränta som löper från den dag stödet stod till mottagarnas förfogande till den dag det har återbetalats.

3. Räntan ska beräknas som sammansatt ränta i enlighet med bestämmelserna i kapitel V i kommissionens förordning (EG) nr 794/2004.

4. Återkravet ska ske utan dröjsmål och i enlighet med förfarandena i nationell lagstiftning, förutsatt att dessa förfaranden gör det möjligt att omedelbart och effektivt verkställa detta beslut.

Artikel 3

Återkravet av det stöd som avses i artikel 1.3 och 1.4 ska ske omedelbart och effektivt.

Belgien ska se till att detta beslut verkställs inom fyra månader från delgivningen av beslutet.

Artikel 4

1. Inom två månader från den dag då detta beslut har delgivits ska Belgien lämna följande uppgifter till kommissionen:

- a) En förteckning över de stödmottagare som har tagit emot det stöd som avses i artikel 1.3 och 1.4 och det totala stödbelopp som var och en av dem tagit emot.
- b) Det sammanlagda belopp (stödbelopp och ränta på återkravet) som ska återkrävas från stödmottagaren.
- c) Vilka åtgärder (i detalj) som redan har vidtagits och vilka åtgärder som planeras för att följa beslutet.
- d) Handlingar som visar att stödmottagarna har delgivits återkravet.

2. Belgien ska hålla kommissionen underrättad om utvecklingen vad gäller de nationella åtgärder som vidtagits för att genomföra detta beslut till dess att det stöd som avses i artikel 1.3 och 1.4 är återbetalt.

3. Efter den tidsfrist på två månader som avses i punkt 1 ska Belgien på kommissionens begäran lämna en rapport om de åtgärder som redan har vidtagits och som planeras för att följa detta beslut. Rapporten ska också innehålla detaljerade uppgifter om de stöd- och räntebelopp som redan har återkrävts från stödmottagarna.

Artikel 5

Detta beslut riktar sig till Konungariket Belgien.

Utfärdat i Bryssel den 27 juli 2011.

På kommissionens vägnar

Dacian CIOLOȘ

Ledamot av kommissionen